

Metodizmus na Slovensku

PROCHÁZKA Pavel. *Metodizmus na Slovensku*, Bellianum, Banská Bystrica 2021, 160 strán formátu B5. ISBN 978-80-557-1862-0.

Prof. ThDr. Pavel Procházka, PhD. profesor na Katedre teológie a katechetiky PF UMB v Banskej Bystrici sa vo svojej pripravovanej publikácii venuje dejinám metodizmu na Slovensku. Keďže táto téma nebola doposiaľ vôbec prebádaná, tento pokus profesora Procházku sa môže považovať za nesmierne dôležitý a prínosný, zvlášť vo sfére výskumu cirkevných dejín a o to viac špeciálne v oblasti výskumu Evanjelickej cirkvi metodistickej (= ECM) a metodizmu na Slovensku. Túto skutočnosť je možno potvrdiť z viacerých uhlov pohľadu.

Z pohľadu *vedeckého výskumu* je vidieť, že autor s veľkou odbornosťou a doslova s mravčou trpezlivosťou a odhodlanosťou zbieral, triedil, skúmal a hodnotil pramene, ktoré sa v tejto oblasti veľmi ťažko získavajú. Keďže nejde o masívnu tvorbu, ale o zachované zápisnice a zborové správy, zborníky, bulletiny, časopisecké články, o ojedinelé zborové zápisy, poznámky, listy a písomnosti, bolo treba naprieč Českou a Slovenskou republikou vstupovať do oblastí, kde sa v záujme metodizmu konala misia, tvorili zbory alebo kde sa už organizačne spravoval život veriacich

patriacich do tejto cirkvi. Vedci, ktorí budú v tejto oblasti ďalej bádať, budú vďační profesorovi Procházkovi nielen za vybadané, získané informácie, ale aj za zozbieranie a vytvorenie odbornej archívnej bázy pre ďalší výskum.

Z pohľadu historika je dôležité pripomenúť, že autor skúma dejiny metodizmu na Slovensku tak, že ho správne od-

haľuje v jeho historickom kontexte v priestore jeho najskoršieho výskytu, vrátane oblastí, spoločenských okolností i osôb, ktoré sa dominantnejšie zasadili o jeho recepciu a udomácnenie nielen v Európe, ale zvlášť na Slovensku. Tak sa práve vďaka výskumu prof. Procházku pomaly začína odhaľovať a aj vedecky hodnotiť fenomén metodizmu ako stavu náboženského zoskupenia a myslenia, formy zbožnosti a tvorby teológie, ktorá plne zapadá do línie teológie reformačných cirkví. Autor si v historickom kontexte všíma aj tvorbu a fungovanie organizačných štruktúr a normatívnych požiadaviek zbožnosti a jej hodnôt, ktoré - v snahe zostať aj dnes v našej pomerne sekularizovanej spoločnosti na báze verného biblického výkladu Písma - dnešný metodizmus prezentujú. Zvlášť hodnotnou je aj oblasť výskumu, kde autor už aj ako priamy aktér historicky i akademicky

precízne charakterizuje vznik a význam Katedry teológie a katechetiky na Pedagogickej fakulte UMB v Banskej Bystrici, kde študenti z ECM získavajú teologické vzdelanie, a hodnotí ho ako veľmi dôležitý medzník teologickej profilácie metodizmu na Slovensku. Pramene, o ktoré sa autor opiera, majú jedinečnú historickú a vedeckú hodnotu, keďže aj ich tvorbu aj prístup k nim zaručuje skutočnosť, že autor sám patrí medzi zakladateľov Katedry a jej významných profesorov a ako taký je aj garantom jej študijného programu/odboru, vrátane habilitačných a inauguračných práv. Aj táto skutočnosť vysoko zdvíha hodnotu tohoto štúdia v spektre teologickej prípravy duchovenského dorastu na teologických fakultách a zároveň tým vyvoláva aj rešpekt v rodine protestantských cirkví na Slovensku.

Z pohľadu *misiológa* je nesmierne zaujímavé všímať si, ako profesor Procházka analyzuje metódy misijnej práce v sekularizovanej spoločnosti, kde ECM pôsobila a pôsobí dodnes pomerne úspešne. V tomto výskume sa jemne zlieva postava vedca, - ktorý ostrým okom skúma historické danosti umožňujúce či vyvolávajúce nutnosť misijnej práce, potom aj začiatky, rast a možnosti misie, evanjelizácie a následne aj pastorácie v Európe a zvlášť v rámci ECM na Slovensku -, zároveň však aj veriaceho človeka, ktorý misii rozumie skutočne akoby zvnútra a ktorý dlhšie pôsobil aj v exekutive ECM.

Pripravovaná publikácia bude iste dobrou príručkou pre študentov nielen teológie, ale aj pedagogických, historických a spoločenských vied. Ba smelo môžeme konštatovať, že *môže* mať ďalekosiahly význam aj pre dnešné

cirkvi: jednak *môže* inšpirovať k podobnému výskumu globálnych či dielčích aspektov histórie jednotlivých cirkví, zvlášť, kde takýto výskum sa v takom odbornom bádani ešte neudial. A taktiež *môže* byť veľmi inšpiratívna pre výskum misijnej práce, jej metód a teologickej orientácie, ktorá aj dnes má v našej spoločnosti oprávnenie a aj dnes je v určitom zmysle nasledovania hodná, aj napriek svojim ťažkostiam, zápasom a aj čiastkovým neúspechom. Model misie, aký nám predstavuje autor, je preto aspoň na zváženie a vyskúšanie aj v rámci iných cirkví na Slovensku.

Prof. ThDr. PhDr. PaedDr. Imrich PERES, PhD.
Evanjelická bohoslovecká fakulta
Bratislava

